

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN
TUOMIOISTUIMEN TUOMIO (neljäs jaosto)

5 päivänä lokakuuta 2005*

Yhdistetyissä asioissa T-366/03 ja T-235/04,

Land Oberösterreich, asiamiehenään asianajaja F. Mittendorfer, ja

Itävallan tasavalta, asiamiehinään H. Hauer ja H. Dossi, prosessiosoite Luxemburgissa,

kantajina,

vastaan

Euroopan yhteisöjen komissio, asiamiehinään M. Patakia ja U. Wölker, prosessiosoite Luxemburgissa,

vastaajana,

* Oikeudenkäyntikieli: saksa.

jossa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuinta vaaditaan kumoamaan Itävallan tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista, muuntogeenisten organismien käytön kieltämistä Oberösterreichin alueella koskevista kansallisista säännöksistä 2 päivänä syyskuuta 2003 tehty komission päätös 2003/653/EY (EUVL L 230, s. 34),

EUROOPAN YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN
OIKEUSASTEENTUOMIOISTUIN (neljäs jaosto),

toimien kokoonpanossa: jaoston puheenjohtaja H. Legal sekä tuomarit P. Lindh ja V. Vadapalas,

kirjaaja: hallintovirkamies C. Kristensen,

ottaen huomioon kirjallisessa käsittelyssä ja 17.3.2005 pidetyssä istunnossa esitetyn,

on antanut seuraavan

tuomion

Asiaa koskevat oikeussäännöt

EY 95 artikla

- ¹ EY 95 artiklan 4–7 kohdassa määrätään seuraavaa:

”4. Jos sen jälkeen, kun neuvosto tai komissio on toteuttanut yhdenmukais-
tamistoimenpiteen, jäsenvaltio pitää tärkeistä 30 artiklassa tarkoitetuista taikka

ympäristön tai työympäristön suojelua koskevista syistä tarpeellisena pitää voimassa kansalliset säännöksensä tai määräyksensä, jäsenvaltio antaa nämä säännökset ja määräykset sekä perusteet niiden voimassa pitämiseksi tiedoksi komissiolle.

5. Jos sen jälkeen kun neuvosto tai komissio on toteuttanut yhdenmukaistamistoimenpiteen, jäsenvaltio lisäksi pitää tarpeellisena ottaa käyttöön uuteen, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaan tieteelliseen näyttöön perustuvia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä kyseisen jäsenvaltion erityisten ongelmien vuoksi, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen, jäsenvaltio antaa suunnitellut säännökset ja määräykset sekä niiden käyttöönottamisen perusteet tiedoksi komissiolle, edellä sanotun kuitenkin rajoittamatta 4 kohdan soveltamista.

6. Komissio hyväksyy tai hylkää kyseiset kansalliset säännökset tai määräykset kuuden kuukauden kuluessa 4 ja 5 kohdassa tarkoitetuista tiedoksi antamisista todettuaan ensin, ovatko ne keino mielivaltaiseen syrjintään tai jäsenvaltioiden välisen kaupan peiteltyyn rajoittamiseen ja muodostavatko ne esteen sisämarkkinoiden toiminnalle.

Jollei komissio tee päätöstä määräajan kuluessa, 4 ja 5 kohdassa tarkoitettuja kansallisia säännöksiä tai määräyksiä pidetään hyväksytyinä.

Komissio voi ilmoittaa kyseiselle jäsenvaltiolle, että tässä kohdassa määrättyä määräaika voidaan pidentää edelleen kuudella kuukaudella, jos se on perusteltua asian monitahoisuuden vuoksi eikä määräajan pidentäminen vaaranna ihmisten terveyttä.

7. Jos jäsenvaltio on 6 kohdan mukaisesti oikeutettu pitämään voimassa tai ottamaan käyttöön yhdenmukaistamistoimenpiteestä poikkeavia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä, komissio tutkii viipymättä, onko sillä syytä ehdottaa kyseisen toimenpiteen mukauttamista.”

Direktiivi 90/220

- 2 Geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön 23 päivänä huhtikuuta 1990 annetulla direktiivillä 90/220/ETY (EYVL L 117, s. 15) pyrittiin sen 1 artiklan 1 kohdan mukaan jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseen ja ihmisten terveyden ja ympäristön suojelemiseen toisaalta geneettisesti muunnettujen organismien (jäljempänä GMO) tarkoituksellisen ympäristöön levittämisen osalta ja toisaalta sellaisten tuotteiden markkinoille saattamisen osalta, jotka sisältävät GMO:ja tai koostuvat niistä ja jotka on tarkoitettu levitettäväksi ympäristöön.
- 3 Direktiivin 90/220 4 artiklassa jäsenvaltiot veloitettiin toteuttamaan kaikki tarpeelliset toimenpiteet sellaisten ihmisten terveydelle ja ympäristölle haitallisten vaikutusten välttämiseksi, joita GMO:ien tarkoituksellinen levittäminen tai markkinoille saattaminen voi aiheuttaa.
- 4 Direktiivin 90/220 C osa (10–18 artikla) sisälsi GMO:ja sisältävien tuotteiden markkinoille saattamista koskevat erityissäännökset. Kyseisen direktiivin 11 artiklan 5 kohdan mukaan, luettuna yhdessä saman artiklan 1 kohdan kanssa, GMO:ja sisältävää tuotetta ei saa levittää ympäristöön ennen kuin sen jäsenvaltion toimivaltainen viranomainen, jossa tuote ensimmäisen kerran saatetaan markkinoille, on antanut kirjallisen luvan sen jälkeen, kun valmistaja tai se, joka tuo

tuotteen yhteisön alueelle, on toimittanut sille ilmoituksen tästä. Direktiivin 11 artiklan 1–3 kohdassa määritettiin, mitä kyseisen ilmoituksen, jonka perusteella kansallisen viranomaisen on voitava muun muassa suorittaa 10 artiklan 1 kohdassa säädetty vaarojen arviointi, on välttämättä sisällettävä. Tämä vaarojen arviointi on suoritettava aina ennen luvan antamista.

- 5 Direktiivin 90/220 16 artiklassa säädettiin seuraavaa:

”Jos jäsenvaltiolla on perusteltua aihetta todeta, että tuote, josta on tehty asianmukainen ilmoitus ja joka on kirjallisesti hyväksytty tämän direktiivin mukaisesti, on vaaraksi ihmisten terveydelle tai ympäristölle, jäsenvaltio voi väliaikaisesti rajoittaa tuotteen käyttöä tai myyntiä taikka kieltää sen alueellaan. Sen on ilmoitettava välittömästi komissiolle ja muille jäsenvaltioille tällaisesta toimenpiteestä samalla esittäen perustelut päätökselleen.

Asiasta on päätettävä kolmen kuukauden kuluessa 21 artiklassa säädetyn menettelyn mukaisesti.”

Direktiivi 2001/18

- 6 Direktiivi 90/220 on useiden muutosten jälkeen kumottu ja korvattu geneettisesti muunnettujen organismien tarkoituksellisesta levittämisestä ympäristöön ja neuvoston direktiivin 90/220/ETY kumoamisesta 12 päivänä maaliskuuta 2001 annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivillä 2001/18/EY (EYVL L 106, s. 1). Sillä tavoitellaan samoja päämääriä.

- 7 GMO:ien tarkoituksellista levittämistä tai markkinoille saattamista varten on otettu käyttöön lupajärjestelmä. Luvan hakijan on ensin suoritettava terveys- ja ympäristövaarojen arviointi. Direktiivin 2001/18 4 artiklan 3 kohdassa säädetään seuraavaa:

”Jäsenvaltioiden ja tarvittaessa komission on varmistettava, että mahdolliset ihmisten terveyteen tai ympäristöön kohdistuvat haittavaikutukset, jotka voivat ilmetä suoraan tai välillisesti GMO:eista muihin organismeihin tapahtuvan geenisiirron välityksellä, arvioidaan tarkoin tapaus kerrallaan. Arviointi on suoritettava liitteen II mukaisesti ja levitettävän organismin ja vastaanottavan ympäristön luonteen mukaiset ympäristövaikutukset huomioon ottaen.”

- 8 Direktiivillä 2001/18 otetaan käyttöön kaksi erillistä järjestelmää, jotka koskevat GMO:ien markkinoille saattamista tuotteina tai tuotteissa ja niiden tarkoituksellista levittämistä muussa tarkoituksessa kuin niiden saattamiseksi markkinoille.

- 9 Luvat, jotka on annettu direktiivin 90/220 mukaisesti ennen 17.10.2002 GMO:ien markkinoille saattamiseksi tuotteina tai tuotteissa, voidaan ennen 17.10.2006 uusia direktiivin 2001/18 17 artiklan 2–9 kohdassa tarkoitettua yksinkertaistetun menettelyn mukaisesti.

- 10 Direktiivin 2001/18 23 artiklassa, jonka otsikkona on suojalauseke, säädetään seuraavaa:

”1. Jos jäsenvaltiolla on joko sellaisten uusien tai täydentävien tietojen perusteella, jotka on saatu luvan myöntämisen jälkeen ja jotka vaikuttavat ympäristöriskien arviointiin, tai uuden tai täydentävän tieteellisen tiedon vuoksi tehdyn olemassa

olevien tietojen uudelleenarvioinnin perusteella aihetta todeta, että tuotteina tai tuotteissa oleva GMO, josta on tehty asianmukainen ilmoitus ja jolle on saatu kirjallinen lupa tämän direktiivin mukaisesti, aiheuttaa riskin ihmisten terveydelle tai ympäristölle, jäsenvaltio voi väliaikaisesti rajoittaa kyseisen tuotteina tai tuotteissa olevan GMO:n käyttöä ja/tai myyntiä tai kieltää sen käytön ja/tai myynnin alueellaan.

Jäsenvaltion on varmistettava, että vakavan riskin ollessa kyseessä toteutetaan hätätoimenpiteitä, kuten keskeytetään tai lopetetaan markkinoille saattaminen, ja että yleisölle ilmoitetaan asiasta.

Jäsenvaltion on välittömästi ilmoitettava komissiolle ja muille jäsenvaltioille tämän artiklan mukaisista toimista ja esitettävä samalla perustelut päätökselleen sekä toimitettava ympäristöriskien arviointia koskeva uudelleenarviointinsa, josta käy ilmi, olisiko luvan ehtoja muutettava ja miten tai olisiko lupa peruttava, ja tarvittaessa päätöksensä perusteena olevat uudet tai täydentävät tiedot.

2. Asiasta on päätettävä 60 päivän kuluessa 30 artiklan 2 kohdassa säädettyä menettelyä noudattaen — — ”

Asian tausta

- 11 Itävallan tasavalta antoi 13.3.2003 komissiolle tiedoksi Land Oberösterreichin (Ylä-Itävallan osavaltio) vuoden 2002 lakiehdotuksen geenitekniikan käytön kieltämisestä (Oberösterreichisches Gentechnik-Verbotsgesetz 2002, jäljempänä ilmoitettu toi-

menpide). Ilmoitetun toimenpiteen tarkoituksena oli kieltää GMO:ista koostuvien tai niitä sisältävien siementen ja kasvien viljely sekä siirtogeenisten eläinten kasvatus ja niiden levittäminen ympäristöön metsästystä tai kalastusta varten. Ilmoituksen tarkoituksena oli direktiivin 2001/18 säännöksiä koskevan poikkeuksen myöntäminen EY 95 artiklan 5 kohdan nojalla. Se nojautui tutkimusraporttiin, jonka otsikkona oli ”GVO freie Bewirtschaftungsgebiete: Konzeption und Analyse von Szenarien und Umsetzungsschritten” (GMO-vapaat viljelyalueet: skenaarioiden ja toteuttamistoimenpiteiden laatiminen ja niiden analyysi).

- 12 Komissio pyysi Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaista (EFSA) antamaan elintarvikelainsäädäntöä koskevista yleisistä periaatteista ja vaatimuksista, Euroopan elintarviketurvallisuusviranomaisen perustamisesta sekä elintarvikkeiden turvallisuuteen liittyvistä menettelyistä 28 päivänä tammikuuta 2002 annetun Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EY) N:o 178/2002 (EYVL L 31, s. 1) 29 artiklan 1 kohdan ja 22 artiklan 5 kohdan c alakohdan mukaisesti lausunnon Itävallan tasavallan esittämien tieteellisten tietojen todistusravosta.
- 13 EFSA teki 4.7.2003 antamassaan lausunnossa (jäljempänä EFSA:n lausunto) pääasiallisesti johtopäätöksen, etteivät nämä tiedot sisältäneet mitään uutta tieteellistä näyttöä, jolla voitaisiin perustella GMO:ien kieltö Land Oberösterreichissä.
- 14 Tässä tilanteessa komissio teki 2.9.2003 Itävallan tasavallan EY:n perustamissopimuksen 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti tiedoksi antamista, muuntogeenisten organismien käytön kieltämistä Oberösterreichin alueella koskevista kansallisista säännöksistä päätöksen 2003/653/EY (EYVL L 230, s. 34; jäljempänä riidanalainen päätös).

- 15 Riidanalaisen päätöksen mukaan Itävallan tasavalta ei ole esittänyt uutta tieteellistä näyttöä eikä osoittanut, että Land Oberösterreichissa olisi jokin erityisongelma, joka olisi ilmennyt direktiivin 2001/18 antamisen jälkeen ja jonka vuoksi tiedoksi annetun toimenpiteen käyttöönotto olisi tarpeellista. Koska EY 95 artiklan 5 kohdassa määritellyt ehdot eivät täytyneet, komissio hylkäsi Itävallan tasavallan pyynnön poikkeuksen myöntämisestä.

Oikeudenkäyntimenettely ja asianosaisten vaatimukset

- 16 Land Oberösterreich nosti 3.11.2003 ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, joka kirjattiin numerolla T-366/03.
- 17 Itävallan tasavalta nosti yhteisöjen tuomioistuimeen 13.11.2003 toimittamallaan kannekirjelmällä kanteen, ja asialle annettiin numero C-492/03.
- 18 Yhteisöjen tuomioistuimen 8.6.2004 antamalla määräyksellä kyseinen asia siirrettiin Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen perussäännöstä tehdyn pöytäkirjan 51 ja 54 artiklan muuttamisesta 26 päivänä huhtikuuta 2004 tehdyn neuvoston päätöksen 2004/407/EY (EUVL L 132, s. 5) 2 artiklan säännösten mukaisesti ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimeen. Asia kirjattiin numerolla T-235/04.
- 19 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen neljännen jaoston puheenjohtajan 22.2.2005 antamalla määräyksellä asiat T-366/03 ja T-235/04 yhdistettiin suullista käsittelyä ja tuomion antamista varten ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 50 artiklan mukaisesti.

20 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin (neljäs jaosto) päätti esittelevän tuomarin kertomuksen perusteella aloittaa suullisen käsittelyn ja esitti työjärjestyksensä 64 artiklan mukaisena prosessinjohtotoimena kirjallisia kysymyksiä Itävallan tasavallalle ja komissiolle.

21 Asianosaiset esittivät suulliset lausumansa ja vastauksensa ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen kysymyksiin 17.3.2005 pidetyssä istunnossa.

22 Asiassa T-366/03 Land Oberösterreich vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

23 Asiassa T-235/04 Itävallan tasavalta vaatii, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— kumoaa riidanalaisen päätöksen

— velvoittaa komission korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

24 Komissio vaatii asioissa T-366/03 ja T-235/04, että ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin

— hylkää kanteet

— velvoittaa kantajat korvaamaan oikeudenkäyntikulut.

Land Oberösterreichin nostaman kanteen tutkittavaksi ottaminen

25 Vaikka komissio ei ole vastustanut Land Oberösterreichin nostaman kanteen tutkittavaksi ottamista, on todettava, että riidanalainen päätös on osoitettu Itävallan tasavallalle. Sen arvioimiseksi, voidaanko kanne asiassa T-366/03 ottaa tutkittavaksi, ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin pitää tarpeellisena omasta aloitteestaan tutkia, koskeeko päätös Land Oberösterreichia EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitetulla tavalla suoraan ja erikseen.

26 Land Oberösterreich väittää, että sillä on Itävallan tasavallan oikeussuojan tarpeeseen nähden oma erillinen oikeussuojan tarve. Se korostaa tältä osin, että ilmoitettu toimenpide kuuluu perustuslain mukaan sen yksinomaiseen toimivaltaan. Lisäksi se väittää, että riidanalainen päätös koskee sitä suoraan ja erikseen, joten kanne asiassa T-366/03 voidaan ottaa tutkittavaksi. Land Oberösterreich korostaa erityisesti yksilöllisen intressinsä osalta, että riidanalaisella päätöksellä loukataan sen itsenäistä lainsäädäntötoimivaltaa huolimatta siitä, että ilmoitettu toimenpide oli ehdotusvaiheessa.

- 27 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan päätös koskee EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla erikseen muita kuin niitä, joille se on osoitettu, ainoastaan silloin, kun kyseinen päätös vaikuttaa niihin niille tunnusomaisten erityispiirteiden tai sellaisen tosiasiallisen tilanteen takia, jonka perusteella ne erottuvat kaikista muista, ja ne voidaan tästä syystä yksilöidä samalla tavalla kuin se, jolle päätös on osoitettu (asia 25/62, Plaumann v. komissio, tuomio 15.7.1963, Kok. 1963, s. 197, 223, Kok. Ep. I, s. 181 ja asia 169/84, COFAZ ym. v. komissio, tuomio 28.1.1986, Kok. 1986, s. 391, Kok. Ep. VIII, s. 439, 22 kohta). Kyseisen määräyksen tarkoituksena on nimittäin varmistaa myös sellaisen oikeussubjektin oikeussuoja, jolle riidanalaista toimenpidettä ei ole osoitettu mutta jota asia kuitenkin koskee vastaavalla tavalla (asia 222/83, Commune de Differdange ym. v. komissio, tuomio 11.7.1984, Kok. 1984, s. 2889, 9 kohta).
- 28 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa Land Oberösterreich on laatinut sen omaan toimivaltaan kuuluvan lakiehdotuksen, jota varten Itävallan tasavalta on hakenut EY 95 artiklan 5 kohdan mukaista poikkeusta. Riidanalaisella päätöksellä ei näin ollen vaikuteta pelkästään toimeen, jonka Land Oberösterreich on toteuttanut, vaan lisäksi sillä estetään tätä käyttämästä aikomallaan tavalla omia toimivaltuuksiaan, jotka sille annetaan Itävallan valtiosäännössä. Tästä seuraa, että riidanalainen päätös koskee Land Oberösterreichia erikseen EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla (ks. vastaavasti asia T-214/95, Vlaamse Gewest v. komissio, tuomio 30.4.1998, Kok. 1998, s. II-717, 29 kohta ja sitä seuraavat kohdat ja yhdistetyt asiat T-346/99, T-347/99 ja T-348/99, Diputación Foral de Álava ym. v. komissio, tuomio 23.10.2002, Kok. 2002, s. II-4259, 37 kohta).
- 29 Vaikka riidanalainen päätös onkin osoitettu Itävallan tasavallalle, tämä ei ole käyttänyt mitään harkintavaltaa antaessaan sen tiedoksi Land Oberösterreichille, joten riidanalainen päätös koskee suoraan myös tätä osavaltiota EY 230 artiklan neljännessä kohdassa tarkoitettulla tavalla (ks. vastaavasti yhdistetyt asiat 41/70–44/70, International Fruit Company ym. v. komissio, tuomio 13.5.1971, Kok. 1971, s. 411, 25–28 kohta).

- 30 Tästä seuraa, että Land Oberösterreichilla on oikeus vaatia riidanalaisen päätöksen kumoamista.

Asiakysymys

- 31 Kantajat esittävät neljä kanneperustetta, joista ensimmäinen koskee kontradiktori-
sen periaatteen loukkaamista, toinen perusteluvollisuuden laiminlyöntiä, kolmas
EY 95 artiklan 5 kohdan rikkomista ja neljäs ennalta varautumisen periaatteen
loukkaamista.

Ensimmäinen kanneperuste, joka koskee kontradiktori- periaatteen loukkaamista

Asianosaisten lausumat

- 32 Kantajat arvostelevat komissiota siitä, ettei niitä ole kuultu ennen riidanalaisen
päätöksen tekemistä.
- 33 Vaikka yhteisöjen tuomioistuin on todennut, ettei kontradiktorigen menettelyä
sovelleta EY 95 artiklassa määrättyyn menettelyyn (asia C-3/00, Tanska v. komissio,
tuomio 20.3.2003, Kok. 2003, s. I-2643), kantajat esittävät, että nyt käsiteltävänä
olevan asian olosuhteet edellyttävät erilaista ratkaisua.

- 34 Ensinnäkin edellä mainitussa asiassa Tanska vastaan komissio annettu tuomio koski EY 95 artiklan 4 kohdan mukaista pyyntöä poikkeuksen myöntämisestä silloin voimassa olleelle kansalliselle toimenpiteelle. Koska nyt käsiteltävänä olevassa asiassa ilmoitettu toimenpide oli vielä ehdotusvaiheessa, komissio olisi voinut EY 95 artiklan 6 kohdan kolmannen alakohdan mukaisesti jatkaa menettelyä kantajien kuulemista varten aiheuttamatta haittaa sisämarkkinoiden toiminnalle tai pyynnön esittäneen jäsenvaltion intressille.
- 35 Toiseksi komissio — vastoin sitä, miten se on toiminut edellä mainitussa asiassa Tanska vastaan komissio annettuun tuomioon johtaneessa tapauksessa — ei ole nyt käsiteltävänä olevassa asiassa tyytynyt tekemään ilmoitusta koskevaa ratkaisua, vaan se on pyytänyt EFSA:lta lausuntoa, johon riidanalainen päätös perustuu. Komission olisi näin ollen pitänyt kuulla kantajia EFSA:n lausunnosta ennen riidanalaisen päätöksen tekemistä. Mikäli niille olisi annettu tilaisuus tähän, ne olisivat voineet kumota kyseisen lausunnon ja antaa komissiolle mahdollisuuden erilaisen päätöksen tekemiseen.
- 36 Komissio kiistää nämä väitteet. Se korostaa, että Land Oberösterreich ei voi vedota oikeuteen tulla kuulluksi, koska se ei ollut osapuolena kyseessä olevassa menettelyssä, joka koski yksinomaan Itävallan tasavaltaa. Komissio väittää lisäksi, ettei kontradiktorista periaatetta sovelleta EY 95 artiklan 5 kohdan menettelyyn (em. asia Tanska v. komissio, tuomion 50 kohta).

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 37 Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että kontradiktorista periaatetta ei sovelleta EY 95 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuun menettelyyn. (em. asia Tanska v. komissio, tuomion 50 kohta). On tutkittava, onko EY 95 artiklan 5 kohdan mukaisessa menettelyssä kantajien esittämällä tavalla noudatettava erilaista sääntöä.

38 Tältä osin on muistettava, että yhteisöjen tuomioistuin on edellä mainitussa asiassa Tanska vastaan komissio annetussa tuomiossa nojautunut siihen seikkaan, ettei EY 95 artiklan 4 kohdassa tarkoitettua menettelyä aloittanut yhteisön toimielin, vaan jäsenvaltio, ja yhteisöjen toimielimen päätös tehdään vain vastauksena tähän aloitteeseen. Tämän menettelyn tarkoituksena on yhteisön tasolla toteutetusta yhdenmukaistamistoimenpiteestä poikkeavien kansallisten säännösten tai määräysten hyväksyminen. Tällä valtiolla on täysi vapaus ilmaista pyynnössään näkemyksensä päätöksestä, jonka tekemistä se pyytää, kuten nimenomaisesti ilmenee EY 95 artiklan 4 kohdasta, jossa veloitetaan tämä valtio antamaan tiedoksi perusteet kyseisten kansallisten säännösten tai määräysten voimassa pitämiseksi. Komission puolestaan on asetussa määräajassa hankittava tarpeelliseksi osoittautuvat tiedot ilman, että se olisi velvollinen kuulemaan pyynnön tehnyttä jäsenvaltiota uudelleen (em. asia Tanska v. komissio, tuomion 47 ja 48 kohta).

39 Edellä mainitussa asiassa Tanska vastaan komissio annetun tuomion (49 kohta) mukaan nämä seikat saavat vahvistuksen EY 95 artiklan 6 kohdan toisesta alakohdasta, jonka mukaan poikkeavia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä pidetään hyväksytyinä, jos komissio ei tee päätöstä määräajan kuluessa. Tämän kohdan kolmannen alakohdan mukaan määräajan pidentäminen ei ole mahdollista, jos se vaarantaa ihmisten terveyttä. Yhteisöjen tuomioistuin on päätellyt tämän perusteella, että perustamissopimuksen laatijat ovat halunneet sekä pyynnön esittäneen jäsenvaltion etujen että sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi, että EY 95 artiklan 4 kohdassa määrätty menettely saadaan nopeasti päätökseen. Yhteisöjen tuomioistuin on todennut, että tämä tavoite olisi vaikeasti yhteensovitettavissa pitkitettyä tietojen ja huomautusten vaihtoa koskevan vaatimuksen kanssa (em. asia Tanska v. komissio, tuomion 49 kohta).

40 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin katsoo, että tätä päättelyä voidaan soveltaa EY 95 artiklan 5 kohdan mukaiseen menettelyyn. EY 95 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuna menettelyn tavoin kyseinen menettely nimittäin käynnistyy jäsenvaltion pyynnöstä, jonka tarkoituksena on yhteisön tasolla toteutetusta yhdenmukaistamistoimenpiteestä poikkeavien kansallisten säännösten tai määräysten hyväksyminen. Näissä kahdessa tapauksessa menettelyn aloittaa ilmoittava jäsenvaltio, jolla on täysi vapaus ilmaista näkemyksensä päätöksestä, jonka tekemistä se pyytää. Nämä kaksi menettelyä on samoin saatettava pyynnön esittäneen jäsenvaltion etujen ja sisämarkkinoiden moitteettoman toiminnan turvaamiseksi nopeasti päätökseen.

- 41 Kantajien väitteen vastaisesti se seikka, että EY 95 artiklan 5 kohdan menettely koskee vielä ehdotusvaiheessa olevia kansallisia toimenpiteitä, ei mahdollista sen erottamista tämän saman artiklan 4 kohdan mukaisesta menettelystä siinä määrin, että kontradiktorinen periaate katsottaisiin siihen soveltuvaksi. Kantajat eivät voi tältä osin pätevästi väittää, että nopeutta koskeva vaatimus olisi merkitykseltään vähäisempi sellaisen kansallisen toimenpiteen tutkimisen osalta, joka ei ole vielä tullut voimaan, ja että komissio voisi siten helposti pidentää EY 95 artiklan 5 kohdassa määrättyä kuuden kuukauden määräaikaan kontradiktorisen näkemystenvaihdon järjestämiseksi.
- 42 Kyseinen väite on ensinnäkin ristiriidassa EY 95 artiklan 6 kohdan sanamuodon kanssa. Tätä määräystä sovelletaan erotuksetta EY 95 artiklan 4 kohdassa tarkoitettuja voimassa olevia kansallisia toimenpiteitä ja ehdotusvaiheessa olevia toimenpiteitä, joihin sovelletaan EY 95 artiklan 5 kohtaa, koskeviin pyyntöihin poikkeuksen myöntämisestä. Toisaalta komissio voi käyttää kyseisen määräyksen kolmannen alakohdan mukaista mahdollisuutta pidentää päätöksentekomääräaika kuudella kuukaudella ainoastaan, jos asian monitahoisuus edellyttää sitä eikä määräajan pidentäminen vaaranna ihmisten terveyttä. On näin ollen ilmeistä, että EY 95 artiklan 6 kohdan kolmannessa alakohdassa ei anneta komissiolle mahdollisuutta siirtää päätöksentekomääräajan päättymistä kuudella kuukaudella ainoastaan siinä tarkoituksessa, että voitaisiin kuulla jäsenvaltiota, joka on saattanut sen käsiteltäväksi EY 95 artiklan 5 kohdan mukaisen pyynnön poikkeuksen myöntämisestä.
- 43 Toiseksi kantajien väite ei ole yhteensopiva EY 95 artiklan 5 kohdan yleisen rakenteen kanssa. Se seikka, että kyseisessä määräyksessä tarkoitetaan kansallista toimenpidettä, joka ei ole vielä voimassa, ei vähennä sitä tarvetta, että komissio ratkaisee nopeasti sen käsiteltäväksi saatetun pyynnön poikkeuksen myöntämisestä. Perustamissopimuksen laatijat ovat nimittäin halunneet tämän menettelyn nopeaa loppuunsaattamista, jotta turvataan pyynnön esittäneen jäsenvaltion intressi saada ratkaisu sovellettavista säännöistä ja sisämarkkinoiden moitteeton toiminta.

44 Tämän viimeisen seikan osalta on korostettava, että yhteisön oikeuden sitovuuden ja yhdenmukaisen soveltamisen vaarantamisen välttämiseksi EY 95 artiklan 4 ja 5 kohdassa määrätyillä kummallakin menettelyllä on tarkoitus taata, ettei mikään jäsenvaltio sovelta yhdenmukaistetuista säännöistä poikkeavaa kansallista lainsäädäntöä ilman komission etukäteen antamaa hyväksyntää. Tältä kannalta EY 95 artiklan 4 kohdan mukaisesti ilmoitettuihin kansallisiin toimenpiteisiin sovellettava järjestelmä ei eroa merkittävästi siitä, jota sovelletaan vielä ehdotusvaiheessa oleviin kansallisiin toimenpiteisiin, jotka on ilmoitettu EY 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti. Kyseessä olevia toimenpiteitä ei nimittäin voida näissä kahdessa menettelyssä soveltaa niin kauan kuin komissio ei ole tehnyt päätöstään poikkeuksen myöntämisestä. EY 95 artiklan 5 kohdan yhteydessä tämä tilanne seuraa itse kyseessä olevien toimenpiteiden luonteesta, koska ne ovat vielä ehdotusvaiheessa. EY 95 artiklan 4 kohdan osalta tämä tilanne on seuraus sillä käyttöön otetun menettelyn tarkoituksesta. Yhteisöjen tuomioistuin on nimittäin huomauttanut, että sisämarkkinoiden toteuttamista ja toimintaa koskevat toimenpiteet, jotka liittyvät jäsenvaltioiden lakien, asetusten ja hallinnollisten määräysten lähentämiseen, menettäisivät vaikutuksensa, jos jäsenvaltioille jätettäisiin mahdollisuus yksipuolisesti soveltaa niistä poikkeavaa kansallista lainsäädäntöä. Näin ollen jäsenvaltiolla on oikeus soveltaa EY 95 artiklan 4 kohdan perusteella tiedoksi annettuja kansallisia säännöksiä ja määräyksiä vasta saatuaan komissiolta päätöksen niiden hyväksymisestä (ks. vastaavasti EY:n perustamissopimuksen 100 a artiklan 4 kohdan menettelyn osalta asia C-41/93, Ranska v. komissio, tuomio 17.5.1994, Kok. 1994, s. I-1829, Kok. Ep. XV, s. I-165, 29 ja 30 kohta ja asia C-319/97, Kortas, tuomio 1.6.1999, Kok. 1999, s. I-3143, 28 kohta).

45 Lopuksi kantajien väite, jonka mukaan nyt käsiteltävänä olevan asian olosuhteet poikkeavat edellä mainitussa asiassa Tanska vastaan komissio annettuun tuomioon johtaneista olosuhteista siltä osin kuin komissio ei ole tyytynyt ratkaisemaan asiaa Itävallan tasavallan lähettämien tietojen perusteella, vaan se on pyytänyt EFSA:ta esittämään lausuntonsa, johon riidanalainen päätös perustuu, on hylättävä. Kyseinen väite on nimittäin tehoton, koska kontradiktorista periaatetta ei sovelleta kyseessä olevaan menettelyyn.

46 Lisäksi on korostettava, että kontradiktorisen periaatteen soveltumattomuus ei merkitse sitä, että komissiolla olisi velvollisuus ratkaista asia pelkästään niiden

tietojen perusteella, jotka on liitetty tukemaan pyyntöä poikkeuksen myöntämisestä. Edellä mainitussa asiassa Tanska vastaan komissio annetusta tuomiosta (48 kohta) käy päinvastoin ilmi, että komission on asetetussa määräajassa hankittava tarpeelliseksi osoittautuvat tiedot ilman, että se olisi velvollinen kuulemaan pyynnön tehnyttä jäsenvaltiota uudelleen.

- 47 Tästä seuraa, että ensimmäinen kanneperuste on hylättävä tehottomana ilman, että olisi tarpeen lausua siitä erityisestä seikasta, voisiko Land Oberösterreich hallinnollisen menettelyn ulkopuolisena vedota kontradiktorisen periaatteen loukkaamiseen.

Toinen kanneperuste, joka koskee perusteluvelvollisuuden laiminlyöntiä

Asianosaisten lausumat

- 48 Kantajien mukaan riidanalainen päätös ei täytä EY 253 artiklan vaatimuksia. Riidanalaisessa päätöksessä ei oteta kantaa ilmoitetun toimenpiteen keston, joka on rajoitettu kolmeen vuoteen. Tämä kysymys on kuitenkin ratkaiseva kyseisen toimenpiteen suhteellisuuden arvioinnin kannalta. Direktiivin 90/220 perusteella myönnettyjen lupien uusiminen olisi nimittäin suoritettava direktiivin 2001/18 tiukempien edellytysten valossa ennen 17.10.2006. Kantajat esittävät, että ilmoitetun toimenpiteen voimassaoloaika oli rajoitettu kolmeen vuoteen, jotta se osuisi yhteen kyseisen määräajan kanssa ja jotta vältettäisiin se, että Oberösterreichin alueella ennen neuvoston vuonna 1999 päättämän lykkäyksen päättymistä käytettäisiin GMO:ja, jotka eivät täytä direktiivin 2001/18 ympäristönsuojelua koskevia vaatimuksia. Komission olisi pitänyt vastata ilmoituksen väitteisiin, joiden mukaan direktiivistä 2001/18 seuraava ympäristön suojelun taso oli riittämätön.

- 49 Komissio kiistää rikkoneensa EY 253 artiklaa. Se katsoo, ettei ollut tarpeellista ottaa yksityiskohtaisesti kantaa ilmoitetun toimenpiteen keston, koska kyseinen seikka on merkityksetön EY 95 artiklan 5 kohdan edellytysten kannalta.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

- 50 Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan EY 235 artiklassa edellytettyjen perustelujen on oltava kyseessä olevan toimenpiteen luonteen mukaisia ja niistä on selkeästi ja yksiselitteisesti ilmentävä toimenpiteen tehneen yhteisön toimielimen päättely siten, että niille, joita toimenpide koskee, selviävät sen syyt ja että yhteisöjen tuomioistuimet voivat tutkia toimenpiteen laillisuuden (asia C-367/95 P, komissio v. Sytraval ja Brink's France, tuomio 2.4.1998, Kok. 1998, s. I-1719, 63 kohta ja asia C-159/01, Alankomaat v. komissio, tuomio 29.4.2004, Kok. 2004, s. I-4461, 65 kohta).
- 51 Tutkittaessa sitä, täyttävätkö päätöksen perustelut EY 253 artiklan vaatimukset, on otettava huomioon päätöksen sanamuodon lisäksi myös asiayhteys ja kaikki asiaa koskevat oikeussäännöt (asia C-350/88, Delacre ym. v. komissio, tuomio 14.2.1990, Kok. 1990, s. I-395, 15 ja 16 kohta ja asia C-114/00, Espanja v. komissio, tuomio 19.9.2002, Kok. 2002, s. I-7657, 62 ja 63 kohta).
- 52 Vaikka komissio on velvollinen perustelemaan päätöksensä mainitsemalla ne tosiseikat ja oikeudelliset seikat, joista toimenpiteen lailliset perustelut riippuvat, sekä ne näkökohdat, joiden johdosta se on tehnyt kyseisen päätöksen, se ei ole velvollinen tarkastelemaan jokaista oikeus- ja tosiasiakysymystä, joka on nostettu esiin hallinnollisen menettelyn aikana (asia T-290/94, Kaysersberg v. komissio, tuomio 27.11.1997, Kok. 1997, s. II-2137, 150 kohta).

- 53 Komission EY 95 artiklan 5 kohdan nojalla tekemän päätöksen on EY 253 artiklan mukaisen perusteluvollisuuden noudattamiseksi sisällettävä riittävä ja asiassa merkityksellinen selvitys seikoista, jotka on otettu huomioon määritettäessä, ovatko kyseisessä artiklassa poikkeuksen myöntämiselle asetetut edellytykset täyttyneet.
- 54 EY 95 artiklan 5 kohdassa edellytetään, että yhdenmukaistamistoimenpiteestä poikkeavien kansallisten säännösten tai määräysten käyttöönotto perustuu uuteen, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaan tieteelliseen näyttöön kyseisen jäsenvaltion erityisten ongelmien vuoksi, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimenpiteen toteuttamisen jälkeen, ja että suunnitellut säännökset ja määräykset sekä niiden käyttöönottamisen perusteet annetaan tiedoksi komissiolle. Koska kysymys on ilmiselvästi kumulatiivisista edellytyksistä, kaikkien niiden on täyttyttävä, tai muuten komissio hylkää pyynnön poikkeuksen myöntämisestä (asia C-512/99, Saksa v. komissio, tuomio 21.1.2003, Kok. 2003, s. I-845, 80 ja 81 kohta).
- 55 Nyt käsiteltävänä olevassa asiassa on todettava, että komissio on esittänyt perustelunsa yksityiskohtaisesti ja seikkaperäisesti, mikä antaa riidanalaisen päätöksen adressaatille mahdollisuuden perehtyä sen tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskeviin perusteluihin ja ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimelle mahdollisuuden harjoittaa laillisuusvalvontaansa.
- 56 Komissio on nimittäin nojautunut kolmeen pääasialliseen seikkaan hylätessään Itävallan tasavallan pyynnön. Se on ensinnäkin todennut, ettei kyseinen jäsenvaltio ollut osoittanut, että ilmoitettu toimenpide oli perusteltu uuden ympäristönsuojelua koskevan tieteellisen näytön nojalla (riidanalaisen päätöksen 63–68 perustelukappale). Komissio on lisäksi katsonut, ettei ilmoitettu toimenpide ollut perusteltu Itävallan tasavaltaa koskevan erityisen ongelman vuoksi (riidanalaisen päätöksen 70 ja 71 perustelukappale). Lopuksi komissio on hylännyt Itävallan viranomaisten väitteet, joilla pyrittiin perustelemaan kansalliset toimenpiteet ennalta varautumisen periaatteeseen turvautumalla, koska se katsoi, että ne olivat liian yleisiä ja riittämättömästi perusteltuja (riidanalaisen päätöksen 72 ja 73 perustelukappale).

57 Sen kysymyksen osalta, onko komissio rikkonut EY 253 artiklaa, kun se ei ole ottanut kantaa Itävallan tasavallan esittämiin väitteisiin, joissa Itävalta pääasiallisesti korosti, että ilmoitettu toimenpide oli perusteltu ympäristönsuojelun riittämättömällä tasolla sen määräajan päättymiseen asti, joka on vahvistettu direktiivin 2001/18 17 artiklan 1 kohdan b alakohdassa niiden lupien uusimiselle, jotka on ennen 17.10.2002 annettu direktiivin 90/220 mukaisesti GMO:ien markkinoille saattamiseen tuotteina tai tuotteissa, on todettava, ettei riidanalaisessa päätöksessä oteta nimenomaisesti kantaa tähän kysymykseen. Kyseinen puute ei kuitenkaan johdu perustelujen puutteellisuudesta vaan sen päättelyn luonteesta, jota komissio on noudattanut riidanalaisen päätöksen perusteena olevien tosiseikkoja ja oikeudellisia seikkoja koskevien syiden esittämiseksi. Koska komissio on esittänyt perusteet, joiden takia se katsoi, ettei ilmoitus täyttänyt EY 95 artiklan 5 kohdan edellytyksiä, jotka koskevat ympäristönsuojeluun liittyvää uutta tieteellistä näyttöä ja kyseessä olevassa jäsenvaltiossa ilmennyttä erityistä ongelmaa, sillä ei ollut velvollisuutta vastata Itävallan tasavallan väitteisiin, jotka koskevat direktiivillä 2001/18 17.10.2006 asti saavutettua ympäristönsuojelun tasoa.

58 Näin ollen nyt käsiteltävänä oleva kanneperuste on hylättävä perusteettomana.

Kolmas kanneperuste, joka koskee EY 95 artiklan 5 kohdan rikkomista

Asianosaisten lausumat

59 Kantajat väittävät, että komission olisi pitänyt hyväksyä Itävallan tasavallan pyyntö, koska EY 95 artiklan 5 kohdan edellytykset täyttyivät. Ne korostavat, että ilmoitetun toimenpiteen tarkoituksena oli ympäristön suojeleminen, että se perustui uuteen tieteelliseen näyttöön, että se oli perusteltu Itävaltaa koskevan erityisen ongelman vuoksi ja että se oli suhteellisuusperiaatteen mukainen.

60 Komissio arvostelee näitä väitteitä.

Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen arviointi asiasta

61 EY 95 artiklassa, jolla Amsterdamin sopimuksen nojalla korvataan perustamissopimuksen 100 a artikla ja muutetaan sitä, tehdään ero sen mukaan, ovatko tiedoksi annetut säännökset tai määräykset kansallisia säännöksiä tai määräyksiä, jotka olivat olemassa ennen yhdenmukaistamista, vai kansallisia säännöksiä tai määräyksiä, jotka kyseinen jäsenvaltio haluaa ottaa käyttöön. Ensimmäisessä tapauksessa, josta määrätään EY 95 artiklan 4 kohdassa, olemassa olevien kansallisten säännösten tai määräysten voimassa pitämisen on perustuttava tärkeisiin EY 30 artiklassa tarkoitettuihin taikka ympäristön tai työympäristön suojelua koskeviin syihin. Toisessa tapauksessa, josta määrätään EY 95 artiklan 5 kohdassa, uusien kansallisten säännösten tai määräysten käyttöön ottamisen on perustuttava uuteen, ympäristönsuojelua tai työympäristön suojelua koskevaan tieteelliseen näyttöön kyseisen jäsenvaltion erityisten ongelmien vuoksi, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimenpiteiden toteuttamisen jälkeen.

62 Näiden kahden EY 95 artiklassa mainitun tilanteen välinen ero johtuu siitä, että ensimmäisessä kansalliset säännökset tai määräykset olivat olemassa ennen täytäntöönpanotoimenpidettä. Ne olivat näin ollen tiedossa yhteisön lainsäätäjällä, joka ei voinut tai aikonut ottaa niistä vaikutteita yhdenmukaistamisessa. Pidettiin siis hyväksyttävänä, että jäsenvaltio voi pyytää, että sen omat säännöt jäävät voimaan. Tältä osin EY:n perustamissopimuksessa edellytetään, että tällaiset toimenpiteet perustuvat tärkeisiin EY 30 artiklassa tarkoitettuihin taikka ympäristön tai työympäristön suojelua koskeviin syihin. Toisessa tilanteessa uuden kansallisen lainsäädännön antaminen sitä vastoin voi ennemminkin vaarantaa yhdenmukaistamisen. Yhteisöjen toimielimet eivät annetusta määritelmästä johtuen ole voineet ottaa huomioon kansallista lakitekstiä valmistellessaan yhdenmukaistamistoimenpidettä. Tässä tapauksessa EY 30 artiklassa tarkoitettuja syitä ei oteta huomioon ja hyväksyttäviä ovat ainoastaan ympäristön tai työympäristön suojeluun liittyvät syyt sillä edellytyksellä, että jäsenvaltio esittää uutta tieteellistä näyttöä ja että tarve ottaa käyttöön uusia kansallisia säännöksiä tai määräyksiä on seurausta kyseisen jäsenvaltion erityisistä ongelmista, jotka ovat ilmenneet yhdenmukaistamistoimen-

piteen toteuttamisen jälkeen (em. asia Saksa v. komissio, tuomion 40 ja 41 kohta ja em. asia Tanska v. komissio, tuomion 56–58 kohta).

- 63 Jäsenvaltion, joka vetoaa EY 95 artiklan 5 kohtaan, on näytettävä toteen, että tämän määräyksen soveltamisedellytykset täyttyvät (julkisasiamies Tizzanon ratkaisuehdotus em. asiassa Saksa v. komissio, Kok. 2003, s. I-847, ratkaisuehdotuksen 71 kohta; ks. myös vastaavasti EY 95 artiklan 4 kohdan osalta em. asia Tanska v. komissio, tuomion 84 kohta).
- 64 EY 95 artiklan 5 kohdan mukaisesti Itävallan tasavallan oli nyt käsiteltävänä olevassa asiassa osoitettava uuden tieteellisen näytön perusteella, ettei direktiivillä 2001/18 taattu ympäristönsuojelun taso ollut hyväksyttävä, kun otetaan huomioon kyseistä jäsenvaltiota koskeva erityinen ongelma, joka on ilmennyt direktiivin 2001/18 antamisen jälkeen. Näin ollen on aluksi tutkittava, onko komissio virheellisesti katsonut, ettei Itävallan tasavalta ollut onnistunut osoittamaan direktiivin 2001/18 antamisen jälkeen ilmenneen erityisen ongelman olemassaoloa.
- 65 Komissio on riidanalaisessa päätöksessä hylännyt Itävallan tasavallan väitteet, joiden tarkoituksena oli osoittaa EY 95 artiklan 5 kohdassa tarkoitettua erityisen ongelman olemassaolo, koska ilmoituksesta kävi selvästi ilmi, että maatilojen pieni koko oli yhteinen ominaispiirre kaikissa jäsenvaltioissa eikä suinkaan luonteenomaista vain Land Oberösterreichille. Komissio on myös yhtynyt EFSA:n johtopäätöksiin ja erityisesti niihin, joiden mukaan ”annettu tieteellinen näyttö ei sisällä uutta tai yksinomaan paikallista tieteellistä tietoa nykyisten tai tulevien muuntogeenisten viljelykasvien tai eläinten vaikutuksista ympäristöön tai ihmisten terveyteen” ja ”tieteellistä näyttöä ei ole annettu siitä, että kyseisellä Itävallan alueella olisi epätavallisia tai ainutlaatuisia ekosysteemejä, joita varten olisi tehtävä erilaiset riskinarvioinnit kuin koko Itävaltaa tai Euroopan muita samankaltaisia alueita varten” (riidanalaisen päätöksen 70 ja 71 perustelukappale).

- 66 On todettava, että kantajat eivät ole esittäneet näyttöä, jonka perusteella voitaisiin epäillä sitä, ovatko nämä erityisen ongelman olemassaoloon liittyvät arvioinnit perusteltuja, vaan ne ovat rajoittuneet korostamaan maatalojen pientä kokoa ja luonnonmukaisen maatalouden merkitystä Land Oberösterreichissä.
- 67 Erityisesti on todettava, että kantajat eivät ole esittäneet seikkoja, joiden tarkoituksena olisi kumota EFSA:n johtopäätökset, joiden mukaan Itävallan tasavalta ei ole osoittanut, että Land Oberösterreichin alueella on epätavallisia tai ainutlaatuisia ekosysteemejä, joita varten olisi tehtävä erilaiset riskinarvioinnit kuin koko Itävallaa tai Euroopan muita samankaltaisia alueita varten. Kun kantajia pyydettiin istunnossa lausumaan GMO:ien Land Oberösterreichin alueella aiheuttaman ongelman laajuudesta, ne eivät kyenneet ilmoittamaan, oliko tällaisia organismeja edes havaittu. Land Oberösterreich on täsmentänyt, että ilmoitetun toimenpiteen antaminen johtui pelosta, että GMO:ien esiintymistä jouduttaisiin sietämään sellaisen sopimuksen ilmoitetun päättymisen johdosta, jonka mukaan jäsenvaltiot olivat toistaiseksi sitoutuneet olemaan enää antamatta lupia näille organismeille. Tällaisilla seikoilla ei voida niiden yleisen luonteen vuoksi kumota riidanalaisessa päätöksessä esitettyjä konkreettisia arviointeja.
- 68 Näin ollen on hylättävä väitteet, joilla kantajat ovat riitauttaneet komission esittämät arvioinnit edellytyksestä, joka liittyy erityiseen ongelmaan ilmoittavassa jäsenvaltiossa.
- 69 Koska EY 95 artiklan 5 kohdassa vaaditut edellytykset ovat kumulatiivisia, poikkeuksen myöntämistä koskevan pyynnön hylkäämiseksi riittää, että yksikin näistä edellytyksistä jää täyttymättä (em. asia Saksa v. komissio, tuomion 81 kohta). Koska kantajat eivät ole onnistuneet osoittamaan, että yksi EY 95 artiklan 5 kohdassa vaadituista edellytyksistä oli täyttynyt, kolmas kanneperuste on hylättävä perusteettomana ilman, että olisi tarpeen lausua muista väitteistä ja perusteista.

Neljäs kanneperuste, joka koskee ennalta varautumisen periaatteen loukkaamista

70 Kantajat arvostelevat komissiota sen huomioimatta jättämisestä, että ilmoitettu toimenpide oli EY 174 artiklan 2 kohdassa tarkoitettu ennalta ehkäisevä toimi, jonka perusteena on ennalta varautumisen periaate, minkä komissio kiistää.

71 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin toteaa, että tämä kanneperuste on tehoton. Komission käsiteltäväksi oli nimittäin saatettu EY 95 artiklan 5 kohdan mukainen pyyntö. Se on päättänyt, etteivät tämän artiklan soveltamisedellytykset olleet täyttyneet. Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuin on todennut kolmannen kanneperusteen tutkimisen päätteeksi, ettei riidanalainen päätös ollut virheellinen. Näin ollen komission on pitänyt joka tapauksessa hylätä sen käsiteltäväksi saatettu pyyntö.

72 Neljäs kanneperuste on näin ollen hylättävä.

73 Kaikesta edellä esitetystä seuraa, että kanteet on hylättävä kokonaisuudessaan.

Oikeudenkäyntikulut

74 Ensimmäisen oikeusasteen tuomioistuimen työjärjestyksen 87 artiklan 2 kohdan mukaan asianosainen, joka häviää asian, veloitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut, jos vastapuoli on sitä vaatinut.

75 Koska kantajat ovat hävinneet käsiteltävänä olleen asian, ne on velvoitettava korvaamaan komission oikeudenkäyntikulut sen vaatimusten mukaisesti.

Näillä perusteilla

YHTEISÖJEN ENSIMMÄISEN OIKEUSASTEEN TUOMIOISTUIN
(neljäs jaosto)

on ratkaissut asiat seuraavasti:

- 1) **Kanteet hylätään.**

- 2) **Kantajat velvoitetaan korvaamaan oikeudenkäyntikulut.**

Legal

Lindh

Vadapalas

Julistettiin Luxemburgissa 5 päivänä lokakuuta 2005.

E. Coulon

kirjaaja

H. Legal

jaoston puheenjohtaja